

PANEVĖŽIO TERITORINĖ LIGONIŲ KASA

Respublikos g. 66, LT 35158 Panevėžys,
tel. 8 (45) 59 61 92, faks. 8 (45) 58 37 89, el. paštas patlk@vlk.lt

2021-03-03

Gydymosi užsienyje galimybės skiriasi

Panevėžio teritorinė ligonių kasa (Panevėžio TLK) savo darbo praktikoje pastebi, kad pacientams gydymo įstaigose suteikiama ne visai teisinga informacija apie galimybes gauti planines sveikatos priežiūros paslaugas kitose Europos Sąjungos, Europos ekonominės erdvės šalyse ar Šveicarijoje (toliau – EEE). Neretai pacientai iš medikų sako išgirstantys, kad tarpvalstybinė sveikatos priežiūra tolygi sveikatos priežiūrai, teikiama turint dokumentą S2, kuris leidžia gauti planines gydymo paslaugas kitoje EEE šalyje. Taip nėra, tad pateikiame informacijos, kuo skiriasi šios dvi gydymosi galimybės.

Pasak Valstybinės ligonių kasos (VLK) Tarptautinių reikalų skyriaus vedėjos Linos Noreikienės, gauti planines sveikatos priežiūros paslaugas užsienyje apdraustieji privalomuoju sveikatos draudimu (PSD) gali vadovaudamiesi dviem teisiniais mechanizmais.

Vienas iš jų – Pacientų siuntimo konsultuotis, išsiti ir (ar) gydytis Europos ekonominei erdvei priklausančiose valstybėse ir Šveicarijoje tvarkos aprašas, patvirtintas sveikatos apsaugos ministro įsakymu. Juo vadovaujantis, PSD apdraustų asmenų konsultavimas, ištyrimas ir (ar) gydymas Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšomis gali būti organizuojamas užsienyje, jei Lietuvoje atitinkamos ar tokios pat veiksmingos konsultavimo, ištyrimo ir (ar) gydymo paslaugos, teikiamos PSDF biudžeto lėšomis, dėl šių asmenų sveikatos būklės ir numanomos ligos eigos negali būti jiems suteiktos per medicinškai pateisinamą laiką. Sprendimą dėl paciento siuntimo gydytis į užsienį priima Sveikatos apsaugos ministerijoje veikianti komisija, gavusi reikiamus dokumentus iš gydymo įstaigų: nustatytos formos siuntimą, išrašą iš medicinos dokumentų lietuvių ir užsienio kalba, užsienio gydymo įstaigos atstovo raštą, garantuojantį, kad pacientui bus suteiktos medicinos pagalbos paslaugos dokumento S2 pagrindu ir informuojantį apie paciento priemokas šioms paslaugoms gauti.

Šis mechanizmas, kaip teigia L. Noreikienė, palankesnis pacientui, kadangi dokumento S2 pagrindu paslaugų išlaidas apmoka gydymo šalies sveikatos draudimo įstaiga, vadovaudamasi nacionaliniais teisės aktais ir bazinių kainų tarifais, o pacientui pačiam tenka apmokėti pacientų priemokas arba tiesiogiai su paslaugos teikimu nesusijusias išlaidas (pvz., transportavimo, viešbučio, vertimo paslaugas). Tačiau Tarptautinių reikalų skyriaus vedėja pabrėžia: tam, kad pacientas galėtų gauti dokumentą S2, gydymo įstaigos turi atlikti tam tikrus organizacinius veiksmus – organizuoti konsiliumą ir išanalizavus alternatyvas nuspręsti dėl gydymo užsienyje poreikio, surasti paslaugos teikėją užsienyje ir suderinti su juo paslaugos teikimo laiką, gauti informaciją apie preliminarią

paslaugas kainą. Toks pasiruošimas užtrunka daug laiko, todėl paprastai gydytis užsienyje siunčiami tie pacientai, kuriems reikalingos brangios, dažniausiai stacionarinės paslaugos, kai dėl patirties stokos, jauno paciento amžiaus Lietuvoje tokių paslaugų negalima suteikti laiku. Be to, pacientai gali būti siunčiami tik į kitos šalies nacionalinei sveikatos sistemai priklausančias asmens sveikatos priežiūros įstaigas ir tik tokių paslaugų, kurias toje šalyje apmoka valstybinis sveikatos draudimas. Pavyzdžiui, vaikai siunčiami gydyti vėžinių akių susirgimų, atlikti kepenų transplantacijos, nors suaugusiesiems atitinkamos paslaugos sėkmingai teikiamos Lietuvoje. Į artimiausios mūsų kaimynės Latvijos Siguldos ligoninę su dokumentu S2 pacientai gali būti siunčiami Cyberknife technologija gydyti trišakio nervo neuralgijos ar akies melanomos (gyslainės piktybinio naviko).

VLK duomenimis, 2017 m. buvo 40 atvejų, kai išduoti siuntimai (S2) gydytis užsienyje, 2018 m. – 54. 2019 m. į užsienį išsiųsti 29, 2020 m. – 37 pacientai. Šiais atvejais išduotų S2 dokumentų skaičius būna didesnis nei išsiųstų pacientų, nes dažnai vienam pacientui išduodamas ne vienas dokumentas S2 (jei dalis paslaugų atliekama skirtingose tos pačios šalies įstaigose ar įstaigų filialuose arba kai skirtingi dokumentai reikalingi recipientui ir donorui). Pastaraisiais metais nusistovėjo dažniausios vykimo gydytis į užsienį kryptys: vaikai gydyti akių navikų siunčiami į Šveicariją, transplantuoti kepenų – į Lenkiją ar Vokietiją. Nėščiosios, esant dvynių transfuzijos sindromui, siunčiamos į Švediją.

Antrasis teisinis mechanizmas, apdraustiesiems PSD leidžiantis gauti planines sveikatos priežiūros paslaugas užsienyje, yra sveikatos apsaugos ministro patvirtintu Tarptautinės sveikatos priežiūros išlaidų kompensavimo tvarkos aprašu numatytas gydymasis užsienyje. L. Noreikienė pažymi: pagal aprašu nustatytą tvarką apdraustieji turi galimybę gauti EEE šalyse suteiktą ir savo lėšomis apmokėtų sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų kompensaciją. Išlaidos kompensuojamos tokia dalimi, kiek už atitinkamas sveikatos priežiūros paslaugas mokama PSDF biudžeto lėšomis Lietuvos sveikatos priežiūros įstaigoms. Viena vertus, šis mechanizmas mažiau palankus pacientui, nes jam tenka apmokėti ne tik transportavimo, bet ir pačias sveikatos priežiūros bei tiesiogiai su sveikatos priežiūra nesusijusias paslaugas. Kita vertus, procedūra paprastesnė, pacientui suteikiama laisvė pačiam priimti sprendimą ir pasirinkti paslaugos teikėją, nes gavęs gydytojo siuntimą, jis pats sprendžia, ar atitinkamos paslaugos laukti Lietuvoje, ar vykti į kitą valstybę. Be to, kitoje valstybėje asmuo gali rinktis ir viešąją, ir privačią, tos šalies nacionalinei sveikatos sistemai nepriklausančią įstaigą.

Panevėžio TLK atkreipia dėmesį, kad apdraustasis PSD, norėdamas gauti EEE šalyse suteiktą ir savo lėšomis apmokėtų sveikatos priežiūros paslaugų išlaidų kompensaciją, turi kreiptis į teritorinę ligonių kasą per vienus metus nuo paslaugų gavimo dienos.

*Panevėžio teritorinė ligonių kasa
Parengta pagal VLK informaciją*

Ligonių kasos kviečia:

- Skaityti svarbiausias naujienas Facebook: <https://goo.gl/ML8SqJ>
- Pamatyti naujausias nuotraukas ;) Instagram: <https://goo.gl/tXvpXr>
- Žiūrėti išsamius ir linksmus vaizdo įrašus Youtube: <https://goo.gl/BPBep2>
- Sekti išskirtinius infografikus ir ne tik Flickr: <https://goo.gl/Hsyhq4>

Rūpimus klausimus galite pateikti el. paštu info@vlk.lt arba ligonių kasų informacijos telefonu (8 5) 232 2222.